

KOLDINSKÁ, KRISTINA, IGOR TOMEŠ A FILIP KŘEPELKA.
SOCIÁLNÍ PRÁVO EU. PRAHA: WOLTERS KLUWER, 2017. PRÁVNÍ
MONOGRAFIE (WOLTERS KLUWER ČR). ISBN 978-80-7552-701-1.

Monografie trojice zkušených a renomovaných autorů přináší ucelený přehled o vývoji sociálních práv v Evropě a historii jejich etablování v právních rádech mezinárodních institucí. Přestože autorský tým je tvořen právními experty, není kniha čistě právnickou učebnicí, nýbrž výkladovou a deskriptivní publikací. Text monografie se rozkládá na 340 stranách, což poskytuje dostatečný prostor k tomu, aby bylo téma pojato podrobně a komplexně.

Když byla postupně definována sociální práva v mezinárodním měřítku, vznikl obsah rodících se sociálních států. Definice a postupná kodifikace sociálních práv po druhé světové válce byla významným vkladem nově vznikajícím sociálním státům. Ať už bylo politické pojetí sociálních států v různých místech Evropy odlišné, jejich obsah byl díky mezinárodně uznávaným sociálním právům jasně ohraničen a sjednocen. Přestože mezinárodní instituce nemají vlastní sociální politiku, poskytují svým členům pro sociální politiku společný cíl, kterým je garance podmínek pro naplňování základních práv člověka.

Sociální práva se v 60. letech 20. století zrodila ze základních lidských práv jako jejich rozšíření a upřesnění. Postupem času se v Evropě stala sociální práva (dnes jsou již řazena mezi základní) neodmyslitelnou součástí právních řádů mezinárodních veřejnoprávních institucí jakož i samotných členských států.

Publikace je členěna na obecnou a zvláštní část. V obecné části dominuje historický přehled vývoje mezinárodních institucí, kterými jsou Mezinárodní organizace práce, Rada Evropy a Evropská Unie i jí předcházející evropské instituce. U každé instituce nechybí výčet relevantních právně závazných i důležitých deklaratorních dokumentů s velmi užitečným popisem kontextu jejich vzniku a obecným přehledem jejich obsahu. Velmi užitečným počinem v obecné části je vysvětlení důvodů a historických, politických a ekonomických okolností vzniku mezinárodně právních dokumentů v oblasti sociálních práv, a to nejen v EU.

Zvláštní část rozpracovává podrobněji a fundovaně jednotlivá sociální práva s výbornou mírou detailu, přesto zůstává pro čtenáře srozumitelná a dobře drží logickou strukturu. Postupně se věnuje otázkám rovného zacházení a nediskriminace, volného pohybu a sociálních zabezpečení při volném pohybu, pracovní právní ochrany, právu na zdraví a právu na vzdělání. Ke každé z těchto oblastí předkládá chronologický právní vývoj na úrovních primárního, sekundárního i terciálního práva. V některých otázkách (především u sociálního zabezpečení při volném pohybu) obsahuje i stručné kazuistiky ve formě judikátů Soudního dvora EU.

Poslední kapitola zvláštní části se soustředí na historicky nejmladší a v současné době aktuální oblast sociální politiky EU zaměřené na politiku sociálního začleňování. Představuje jak zcela nový koncept Evropského pilíře sociálních práv (2017), tak metodu otevřené koordinace, která má v EU své místo již od lucemburského procesu v 90. letech 20. století. Stále je ale funkčním nástrojem sladování cílů v sociální politice v EU.

Nutno dodat, že některé části obecné a zvláštní části se překrývají a dublují. Je to dáno logikou výkladu, která má v obou částech své opodstatnění. Není to však na

škodu. Ve velkém objemu faktických informací posiluje toto pojetí lepší pochopení vzájemných souvislostí mezi jednotlivými dokumenty.

Kniha Sociální právo EU je velmi užitečným zdrojem jak pro studenty právnických oborů, tak i např. pro studium pomáhajících profesí, které mají realizaci a obsahování sociálních a základních práv v popisu práce.

Petr Vojtíšek